

Dr. Lakó Anita*:
Pénzügyi békéltetés babaváró kölcsönöknél

2019 nyarától érhető el az a szabadfelhasználású személyi kölcsön, amelyet a köznyelv babaváróként emleget. A hitel törlesztését kamatmentesen kezdheti meg az igénylő pár. A konstrukció alapján, ha a futamidő első 5 évében a vállalt gyermek megszületik, akkor a kamatmentesség fennmarad, illetve három évre szüneteltethető a törlesztés is, sőt, ha meghatározott időn belül további gyermekek születnek, akkor részben vagy egészben elengedhetik a tőketartozást. A viták akkor indulnak el a pénzügyi békéltetők előtt, ha az ügyintézés során probléma merül fel.

Ha az ügyintézés során minden rendben zajlik, akkor nincs szükség pénzügyi békéltetésre a hitelnyújtó bankkal szemben a babaváró hitelnél sem. Amennyiben pedig egyéb téma kapcsán adódna vitás kérdés, akkor az igénylők, illetve a támogatott személyek a lakó-/tartózkodási helye szerint illetékes vármegyei kormányhivatalok rendelkeznek hatáskörrel a támogatással kapcsolatban jogorvoslatért, illetve méltányossági ügyben hozzájuk lehet fordulni. Ha azonban a hitelfelvevők szerint a banki ügyintézés miatt érte hátrány őket, akkor az MNB-n belül működő Pénzügyi Békéltető Testület (PBT) eljárása is kezdeményezhető.

A PBT előtti esetek többségében az ügyfelet ért sérelem abból adódott, hogy az egyes kedvezmények (a törlesztés szüneteltetése, a tőketartozás csökkentése) csupán akkor járnak, ha a házaspár a jogszabályban meghatározott időn belül igazoltan bejelenti az első, illetve az újabb gyermek(ek) megszületését, örökbefogadását. A konstrukció indulásakor e határidő legkésőbb a gyermek születésétől számított 60 nap volt, majd később ezt a jogalkotó a gyermek megszületését követő 180 napra módosította. 2025 januárjától pedig 1 év áll rendelkezésre a kérelem benyújtására.

Korábban jellemzően az első gyermek születésének bejelentésével kapcsolatos panaszok merültek fel, azonban az utóbbi évben megjelent problémaként a törlesztés szüneteltetésének elmaradása a második megszületett gyermek esetében.

Egy konkrét békéltetési ügyben például az ügyfelek az első gyermek esetében már a szerződéskötéskor kérték a törlesztés leállítást, mivel már az első babájukat várták. A szünetelés ideje alatt érkezett meg a második gyermek, ekkor felkeresték a bankfiókot, ahol az ügyintéző azt mondta, hogy még nem szükséges kérni az újabb szüneteltetést, mivel még hátra van egy év az előző időszakból, várják meg, míg az letelik. A kérelmezők, bízva a tájékoztatásban, az első szünetelési időszak lejártakor nyújtották be az újabb kérelmet. Hamarosan azonban értesítést kaptak arról, hogy újra fizetniük kell a részleteket. Az ügyintéző tájékoztatása tehát nem volt helytálló, mivel a szüneteltetést – az akkori szabályok szerint - a baba születése után 180 napon belül kellett volna kérniük, így ezt a kedvezményt elvesztették.

Utóbbi példához kapcsolódóan idén ősszel egy fontos változás lépett életbe, mivel rugalmasabbá vált e határidő számítása. A törlesztés szüneteltetése a jogszabályban meghatározott 1 éves határidőben kérhető, ugyanakkor 2025. október 1-jétől a második gyermek esetében a határidő már a korábbi törlesztés-szüneteltetés lejártától is számítható. Fontos tudni, hogy azok, akiknek a törlesztés szüneteltetése iránti kérelmét a 2025. október 1-je előtt hatályos benyújtási határidő

elmulasztása miatt utasították el, 2025. október 1-jétől számított 60 napon belül jogosultak a törlesztés szüneteltetése iránti kérelmüket ismételten benyújtani.

A PBT előtti ügyek alapján elmondható, hogy előfordul, hogy a bank munkatársa tölti ki hiányosan az ügyfél által beadandó dokumentumot, vagy azt egy téves tájékoztatás miatt egyáltalán nem is adja be az ügyfél. Mire észreveszi az ügyfél, hogy például egy nagyon fontos rubrikát nem vagy hiányosan töltöttek ki, akár hónapok is eltelhetnek, márpedig így eltelhet a jogszabályban meghatározott határidő.

Panasz esetén a bankok egy része annyit válaszol, hogy a témával kapcsolatos szóban elhangzott tájékoztatást a hosszú idő elteltével nem lehet rekonstruálni. Előfordulhat, hogy azt kérik, hogy az ügyfél támassza alá álláspontját a bank által ellenjegyzett dokumentummal. Ilyen irat pedig jellemzően nem áll az ügyfél rendelkezésére. Érdeemes tehát az iratok, dokumentumok, nyilatkozatok leadása esetén érkeztetett másolatot kérni a bank munkatársától, így egy későbbi vita esetén az ügyfél bizonyíthatja az igazát.

Sok jogvita megelőzhető lenne azzal is, ha aláírás előtt az ügyfelek mindig átnéznék a dokumentumokat, hogy minden helyesen, az előírásoknak megfelelően szerepel-e. A későbbi bizonyítási kötelezettség ugyanis az ügyfelet terheli, amit sokszor nem tudnak teljesíteni és jelentős hátrány éri őket.

** A szerző az MNB-n belül működő Pénzügyi Békéltető Testület tagja*

„Szerkesztett formában megjelent 2025. december 9-én az Mfor.hu oldalon.”